

STANOVANJE U ZAJEDNICI UZ PODRŠKU

Tekst je nastao na osnovu publikacije „Stanovanje u zajednici uz podršku“, Udruge za samozastupanje. Udruga za samozastupanje je prvo udruženje osoba sa intelektualnim teškoćama u Republici Hrvatskoj.

Zahvaljujemo Udrizi za samozastupanje što su nam dopustili da koristimo njihov materijal.

Za izradu brošure korišćene su slike i simboli © Widgit Software
Web: www.widgit.com, www.widgit-health.com

Prilagodila: Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S

Dizajn: Mlađan Petrović

Štampa: Manuarta, Beograd

Tiraž: 500

Novembar 2012. godine

Svi pojmovi koji su u tekstu upotrebljeni u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

Prilagođavanje i štampanje publikacije podržano je od strane Evropske unije u okviru projekta „Balkanska mreža za socijalnu inkluziju“. Sadržaj ove publikacije isključivo je odgovornost MDRI-S i ne odražava stavove Evropske unije.

Projekat je sufinsaniran od strane Češke agencije za razvoj i Ministarstva spoljnih poslova Republike Češke u okviru Češkog razvojnog programa za saradnju.

SADRŽAJ

STANOVANJE U ZAJEDNICI UZ PODRŠKU	5
TVOJA SOBA	6
ZAJEDNIČKE PROSTORIJE I STVARI U STANU	7
ŽIVOT UZ PODRŠKU U STANU	8
POSETE	10
OSOBLJE ZA PODRŠKU	11
POSLOVI OSOBLJA ZA PODRŠKU	13
Poslovi domaćina	13
Poslovi koordinatora	14
Poslovi socijalnog radnika	16
ŠTA OSOBLJE ZA PODRŠKU NE SME DA RADI	17

STANOVANJE U ZAJEDNICI UZ PODRŠKU

Stanovati uz podršku znači živeti u običnom stanu ili kući kao što žive svi ljudi.

Stan ili kuća u kojoj živiš može se nalaziti u gradu ili na selu.

Stan u kojem živiš uz podršku izgleda kao svi drugi stanovi.

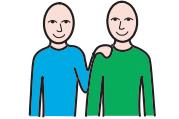
U stanu ili kući može živeti sam ili zajedno s drugim ljudima.
U istom stanu može živeti najviše pet ljudi.

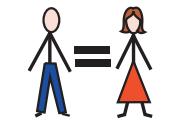
Svi ljudi koji žive u stanu imaju svoj ključ od stana.

Ljudi s kojima živiš zajedno u istom stanu zovu se cimeri.

U istom stanu zajedno žive žene i muškarci.
Žene i muškarci imaju jednaka prava i dužnosti u stanu u kojem žive.

U stanu postoji nekoliko soba: dnevni boravak, spavaća soba, trpezarija, kuhinja, kupatilo i toalet.

Neke sobe u stanu koristiš sam, a neke zajedno sa ljudima sa kojima živiš.

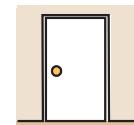
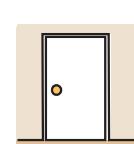
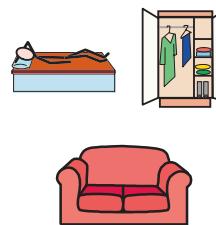
TVOJA SOBA

Tvoju sobu koristiš sam.
Tvoju sobu možeš da urediš kako želiš.
To znači da sam možeš da odlučiš
kakav nameštaj želiš u tvojoj sobi.

Sam možeš da odlučiš koga ćeš
da pustiš da ulazi u tvoju sobu.

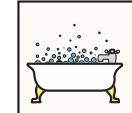
Niko nema pravo da na silu ulazi u tvoju
sobu, ni da pretura po tvojim stvarima.
Niko nema pravo da uzima tvoje stvari
bez pitanja.
Ti nemaš pravo da ulaziš u tuđe sobe,
ni da uzimaš tuđe stvari bez pitanja.

Tvoju sobu i stvari treba
da održavaš, da budu čiste i uredne.
U čišćenju tvoje sobe i pranju tvojih
stvari može neko da ti pomogne.

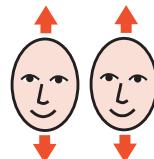

ZAJEDNIČKE PROSTORIJE I STVARI U STANU

Kuhinja, dnevni boravak, kupatilo
i toalet su prostorije koje često
koristiš zajedno sa cimerima.
Prostorije koje koristiš zajedno
sa cimerima zovu se zajedničke
prostorije.

Svi imate jednaka prava
u zajedničkim prostorijama.
To znači da moraš biti pažljiv
i dogovarati se sa cimerima oko
korišćenja zajedničkih prostorija.

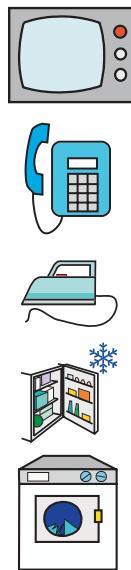
O čišćenju zajedničkih
prostorija dogovaraš se sa
cimerima.

U stanu postoje i stvari koje koristiš
zajedno sa cimerima.
Stvari koje koristiš zajedno s cimerima
zovu se zajedničke stvari.

Zajedničke stvari su:

- televizor,
- telefon,
- pegla,
- frižider,
- veš mašina.

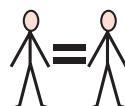

Oko korišćenja zajedničkih stvari
dogovaraš se sa svojim cimerima.
Svi imate jednako pravo da koristite
zajedničke stvari.

ŽIVOT UZ PODRŠKU U STANU

Kada živiš u stanu uz podršku
imaš prava i život kakav
imaju svi drugi ljudi.

To znači da o mnogim stvarima
možeš da odlučuješ sam.

Na primer:

- kada želiš da izadeš napolje u šetnju,
- šta želiš da gledaš na televiziji,
- šta ćeš da jedeš i kada želiš da jedeš,
- kakvu odeću želiš,
- kada ćeš ići na spavanje,
- kako se želiš ošišati i uređivati,
- kako ćeš da trošiš svoj novac.

Možeš sam da odlučiš kako
ćeš da provedeš svoje slobodno vreme.

U slobodno vreme možeš
da se baviš stvarima koje voliš.

Možeš da odeš u
kafić ili poslastičarnicu.

Ako voliš da slikaš možeš se baviti slikanjem.

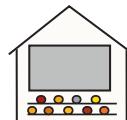
Možeš da se zabavljaš igrajem igara koje voliš.

Možeš da ideš na sportske terene i da se baviš sportom.

Možeš da odeš: u bioskop, na koncert, u pozorište ili na izložbu.

Sam ili sa prijateljima možeš da ideš na putovanja i izlete.

POSETE

Svaki čovek ima rodbinu i prijatelje sa kojima se druži.

Rodbinu i dobre prijatelje posebno ceniš i poštuješ.

U rodbinu i dobre prijatelje imaći poverenja.

U njihovom društvu se osećaš dobro i priyatno.

Kada živiš uz podršku u stanu slobodno možeš da posećuješ svoju rodbinu i prijatelje.

Tvoja rodbina i prijatelji slobodno mogu da dolaze i posećuju tebe u tvom stanu.

Ako se zaljubiš i nađeš devojku ili dečka slobodno možeš da izlaziš sa njima.

Tvoja devojka ili dečko slobodno mogu da te posećuju u tvom stanu.

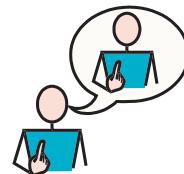
OSOBLJE ZA PODRŠKU

Osoblje za podršku su ljudi čiji je posao da ti pomognu ako ti zatreba pomoći.

Ljudi koji pružaju podršku su:

- koordinator,
- socijalni radnik,
- domaćin,
- lekar, pravnik i drugi stručnjaci.

Dužnost osoblja za podršku je da ti pomogne da živiš što samostalnije. Samostalnost znači da mnoge stvari možeš da uradiš sam.

Osoblje za podršku treba da ti pomogne da sam naučiš da radiš što više stvari.

Na primer:

- da naučiš da koristiš telefon,
- da naučiš da kuvaš,
- da naučiš da samostalno kupuješ i raspolažeš svojim novcem,
- da naučiš da radiš mnoge nove stvari i poslove koje dosad nisi znao da radiš.

Zajedno sa osobljem za podršku možeš da obaviš mnoge stvari.

Na primer:

- da izvadiš svoja dokumenta,
- da odeš u kupovinu,
- da odeš kod lekara ili kod zubara,

- da tražiš posao,

- da odeš u bioskop, kafić ili u grad.

Osoblju za podršku možeš da se obratiš kad te muče bilo kakvi problemi.

Osoblje te uvek treba pažljivo saslušati i pokušati da ti pomogne da problem rešiš.

POSLOVI OSOBLJA ZA PODRŠKU

Poslovi domaćina

Posao domaćina je da ti pomogne u obavljanju kućnih poslova.

Na primer:

- u kuhanju ručka,
- pospremanju stana,
- pranju veša,
- odlascima u kupovinu.

Domaćini mogu da ti pomognu i u nekim drugim poslovima.

Na primer:

- oko odlaska kod lekara,
- oko odlaska u šetnju ili u posetu,
- oko odlaska u bioskop ili na koncert.

Poslovi koordinatora

Koordinator treba da ti pomogne da što više sam odlučuješ o sebi i svom životu.

S koordinatorom se dogovaraš o svojim željama i planovima.

Na primer:

- koordinator može da ti pomogne u traženju posla ako želiš da se zaposliš,
- koordinator može da ti pomogne ako želiš da odeš na izlet ili putovanje,

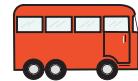

- koordinator može da ti pomogne prilikom odlazaka u bioskop, pozorište, kafiće, na utakmice ili na druga mesta koja želiš da posetiš.

Koordinator treba da ti pomogne da naučiš da sa što više stvari radiš sam.

Na primer:

- da naučiš da koristiš autobus i tramvaj kako bi mogao sam da se krećeš po gradu,
- da naučiš da koristiš telefon,
- da naučiš da pišeš i čitaš,
- da naučiš da štediš i raspoređuješ svoj novac,
- da naučiš da se služiš kompjuterom,
- da naučiš da radiš druge nove stvari koje još ne znaš, ali bi voleo da ih naučiš.

Poslovi socijalnog radnika

Socijalni radnik može da ti pomogne u ostvarivanju prava koja imaš preko centra za socijalni rad.

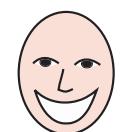
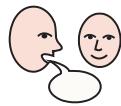
Socijalni radnik treba da ti pomogne oko izrade svih tvojih dokumenata.

Socijalni radnik može da ti pomogne da odes u posetu svojoj porodici.

Koordinator, domaćin, socijalni radnik i svi drugi ljudi koji pružaju podršku moraju da se ponašaju pristojno na svom poslu.

Osoblje za podršku mora da radi tako da se svaki čovek koji živi u stanu uz podršku oseća:

- sigurno,
- zdravo,
- zadovoljno.

ŠTA OSOBLJE ZA PODRŠKU NE SME DA RADI

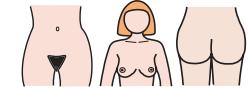
Osoblje za podršku ne sme da se ružno odnosi prema tebi.

To znači da osoblje za podršku ne sme da viče na tebe ili da ti preti.

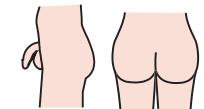

Osoblje za podršku ne sme da ti se ruga zato što ti je ponekad potrebna pomoć.

Osoblje za podršku nikad ne sme da te udari.

Osoblje za podršku ne sme da te dodiruje po intimnim delovima tela. Intimni delovi tela kod žena su vagina, grudi i zadnjica.

Intimni delovi tela kod muškaraca su penis i zadnjica.

Osoblje za podršku ne sme da uzima tvoje stvari.

To znači da ne sme da uzima tvoju odeću, obuću, CD-ove, nameštaj, hranu ni bilo koju drugu tvoju stvar.

Osoblje za podršku ne sme da ulazi u tvoju sobu i da pretražuje po tvojim stvarima.

Osoblje za podršku ne sme da otvara
tvoja pisma i pakete, ni da prislушкиje
tvoje razgovore.

Roditeljima, starateljima, prijateljima,
rodbini ili ljudima kojima veruješ
treba da kažeš ako osoblje za podršku
radi stvari koje ne sme.

